

สองวัยสองวัฒนธรรมกับการเมืองไทย Two generations two culture and Thai Politics

สรวิศ พรหมลี*

Sorawit Phromlee

Corresponding Author E-mail: sorawit456.789bank191@gmail.com

บทคัดย่อ

ปัจจุบันปัจจัยทางสังคมได้เปลี่ยนแปลงจากสังคมแบบดั้งเดิมมาเป็นสังคมสมัยใหม่ ปัจจัยของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้ความคิดเห็นทางการเมืองของคนสองกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มคนรุ่นเก่ากับกลุ่มคนรุ่นใหม่ โดยทั้งสองกลุ่มมีแนวคิดที่แตกต่างกันโดยเฉพาะเรื่องทางการเมือง โดยสามารถแยกความเห็นที่ต่างออกกันดังนี้

กลุ่มคนรุ่นเก่า ยังคงยึดถือแนวคิดทางการเมืองแบบเดิม เช่น การยอมรับอำนาจของผู้นำประเทศ ให้ความเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

กลุ่มคนรุ่นใหม่ มีแนวคิดทางการเมืองแบบใหม่ เช่น การยอมรับบางประการและไม่ยอมรับบางประการของผู้นำ ยอมรับบางประการของสถาบันพระมหากษัตริย์

ดังนั้นหากเราวิเคราะห์ความแตกต่างทางความคิดดังกล่าว มีสาเหตุหลักดังต่อไปนี้

1) ความตื่นตัวทางการเมืองของคนรุ่นเก่ามีน้อยกว่าคนรุ่นใหม่ 2) สิ่งแวดล้อมของกลุ่มคนสองวัยแตกต่างกัน คนรุ่นเก่าเคยชินกับสังคมที่เปลี่ยนไปอย่างช้า แต่คนรุ่นใหม่อยู่ในยุคของสังคมที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว 3) ข้อมูลข่าวสารของกลุ่มสองวัยต่างกัน กลุ่มคนรุ่นเก่ายังคงเคยชินกับข้อมูลที่ขึ้นอยู่กับรัฐส่วนคนรุ่นใหม่รับข้อมูลอื่นนอกจากรัฐ 4) วัฒนธรรมความเชื่อที่ต่างกัน กลุ่มคนรุ่นเก่ายังเชื่อเรื่องเหนือธรรมชาติและยอมรับกับอำนาจรัฐแต่คนรุ่นใหม่เชื่อทางวิทยาศาสตร์มากกว่าและไม่ยอมรับอำนาจรัฐในบางประการ เช่น ไม่ยอมรับอำนาจที่ไม่ชอบธรรม

คำสำคัญ: วัย, วัฒนธรรม, การเมืองไทย

ABSTRACT

Nowadays, the Social factors have changed from the old society to the modern society. The factors of such change caused the political opinions of two groups, the old and the new generation. Both groups have different ideas, especially on political matters. The different ideas can be separated as follows;

Old generation group still upholding the same political ideas, such as acknowledging the power of the country's leaders, honoring the royal institutions.

New generation group has new political ideas, such as some acceptance and some rejection of leaders. accept some of the royal institutions.

Therefore, we analyze the differences in such ideas, the main reasons are as follows.

1) The political consciousness of the old generation is less than the new generation.

* คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2) The environment of the two groups are different. The old generation is used to the slow changing society but the new generation is in the era of society that is changing rapidly.

3) The Information of two groups are different. The old generation is used to state-dependent information, while the new generation received other information without state-dependent information.

4) The different belief cultures. The old generation still believes in the supernatural and accepts the state power. But the new generation believes more scientifically and does not accept some state powers, such as the illegitimacy.

Keywords: Generation, Culture, Thai Politics

บทนำ

สังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่รวดเร็ว จนเป็นที่มาของการเกิดความเห็นไม่ตรงกันทางสังคม การเมือง ซึ่งเป็นสาเหตุของการมีกลุ่มแนวคิดทางการเมืองเป็นสองกลุ่มได้แก่กลุ่มคนรุ่นเก่ากับคนรุ่นใหม่ ซึ่งกลายเป็นฉนวนของความขัดแย้งทางสังคมและการเมืองในลักษณะแบบใหม่ นั้นเพราะคนสองกลุ่มได้ผ่านกระบวนการรับรู้ทางสังคมที่ต่างกันออกไป โดยกลุ่มรุ่นก่อน ได้ผ่านการรับรู้ข้อมูลโดยผ่านระบบที่มาจากการกล่อมเกลாதงสังคมโดยผ่านระบบของรัฐ แต่กลุ่มรุ่นใหม่มีการรับรู้ที่หลากหลายช่องทาง ดังนั้นการกล่อมเกลามาจากการรับรู้ ข้อมูลจากเทคโนโลยีสมัยใหม่จึงทำให้การรับรู้ทางสังคมแตกต่างจากคนรุ่นเก่า ปัจจัยดังกล่าว สามารถเรียกว่า พหุวัฒนธรรม โดยวัฒนธรรมสองกลุ่มที่แตกต่างกัน

การรับรู้ข้อมูลทีผ่านสังคมที่แตกต่างกันเป็นผลมาจาก ค่านิยม ความเชื่อ วัฒนธรรม และการกล่อมเกล่าที่แตกต่างกันจึงทำให้เกิดเป็นแนวทางที่แสดงทางการเมืองที่แตกต่างตามวิถีการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

1. แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมือง

1. ความหมายของวัฒนธรรมทางการเมือง

ณรงค์ พ่วงพิศ (2530) อธิบายว่า วัฒนธรรมทางการเมืองในแต่ละสังคมย่อมได้รับอิทธิพลจากภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ความเชื่อ ค่านิยมและการเรียนรู้ผ่านกระบวนการอบรมกล่อมเกลาทงสังคมจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง ดังนั้นวัฒนธรรมทางการเมืองของไทยจึงเกิดพื้นฐานทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมืองที่มีมาแต่ประวัติศาสตร์ส่งผลให้วัฒนธรรมทางการเมืองของไทยมีลักษณะเฉพาะ เนื่องจากโครงสร้างทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองการปกครองที่เป็นผลมาจากวิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ สมัยศักดินาที่ผูกขาดอำนาจ ด้านการเมืองการปกครองอยู่ที่สถาบันพระมหากษัตริย์ เจ้านาย และขุนนาง ในขณะที่ไพร่ต้องสังกัดมูลนายเพื่อการได้มา ซึ่งผลประโยชน์และสิทธิในการคุ้มครอง ทำให้ไพร่ซึ่งเป็นสามัญชนส่วนใหญ่เคยชินกับการยอมรับอำนาจมาโดยตลอด นอกจากนี้ระบบศักดินายังส่งผลให้มีการแบ่ง

ชั้นทางสังคมลดหลั่นตามลำดับ จากโครงสร้างดังกล่าว ส่งผลให้ทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยมของคนไทยส่วนใหญ่มีลักษณะของการยอมรับในอำนาจบังคับที่เหนือกว่า และยอมรับความแตกต่างในฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจของบุคคล

2. ลักษณะและประเภทของวัฒนธรรมทางการเมือง

ประเภทของวัฒนธรรมทางการเมือง

Almond and Verba (1963) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติทางการเมืองและประชาธิปไตยใน 5 ประเทศ คืออิตาลี เยอรมัน เม็กซิโก สหรัฐอเมริกาและอังกฤษ โดยใช้วิธีวิจัย ทำให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับวัฒนธรรมการเมืองดังที่ปรากฏในหนังสือ The Civic Culture: Political Attitudes and Democracy in five Nations (1963) และจากการศึกษาครั้งนั้น Almond และ Verba ได้แบ่งประเภท หรือลักษณะของวัฒนธรรมการเมือง ออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. วัฒนธรรมการเมืองแบบคับแคบ (The Parochial Political Culture) เป็นวัฒนธรรมทางการเมืองของบุคคลที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการเมืองเลย ไม่มีการรับรู้ไม่มีความเห็น และไม่ใส่ใจต่อระบบการเมือง ไม่คิดว่าตนเองมีความจำเป็นต้องมีส่วนร่วมทางการเมืองเพราะไม่คิดว่าการเมืองระดับชาติจะกระทบเขาได้ และไม่หวังว่าระบบการเมืองระดับชาติจะตอบสนองความต้องการของตนได้

2. วัฒนธรรมการเมืองแบบไพร่ฟ้า (The Subject Political Culture) เป็นวัฒนธรรมทางการเมืองของบุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจต่อระบบการเมืองโดยทั่วไป แต่ไม่สนใจที่จะ

เข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองในตลอดทุกกระบวนการ และไม่มีความรู้สึกว่าตนเองมีความหมาย หรืออิทธิพลต่อระบบการเมือง บุคคลเหล่านี้มักมีพฤติกรรมยอมรับอำนาจรัฐ เชื่อฟังและปฏิบัติตามกฎหมายของรัฐโดยไม่มีคำถาม

3. วัฒนธรรมการเมืองแบบมีส่วนร่วม (The Participant Political Culture) เป็นวัฒนธรรมทางการเมืองของบุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการเมืองเป็นอย่างดี เห็นคุณค่าและความสำคัญในการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง ทั้งนี้เพื่อควบคุมกำกับ และตรวจสอบให้ผู้ปกครองใช้อำนาจปกครอง เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน

4. วัฒนธรรมการเมืองแบบพลเมือง (The Civic Political Culture) เป็นวัฒนธรรมการเมืองแบบผสมผสานระหว่าง “วัฒนธรรมทางการเมืองแบบคับแคบ” “วัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้า” และ “วัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม” โดยวัฒนธรรมทางการเมืองแบบพลเมืองนี้ Almond and Verba เสนอว่าเป็นลักษณะวัฒนธรรมการเมืองที่ส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยมากที่สุด แต่จะต้องมีอัตราส่วนในการผสมผสานเป็น “วัฒนธรรมทางการเมืองแบบคับแคบ 10%” “วัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้า 30%” และ “วัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม 60%”

วิชัย ภูโยธิน (2530) ได้แบ่งประเภทของวัฒนธรรมทางการเมืองไว้แตกต่างจากนักวิชาการท่านอื่น โดยกล่าวว่า วัฒนธรรมทางการเมืองแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. วัฒนธรรมทางการเมืองเกี่ยวกับความคิด (Idea) ได้แก่ ความเชื่อของสมาชิก

ในสังคมต่อระบบการเมือง เช่น ความนิยมชมชื่น การปกครองระบอบประชาธิปไตย การยกของสิทธิ์เสรีภาพความเท่าเทียมกัน

2. วัฒนธรรมทางการเมืองเกี่ยวกับปทัสถาน (Norms) เป็นแบบแผนวิธีการปฏิบัติในทางการเมือง เช่น การเลือกตั้ง การหาเสียง ไฮด์ปาร์ก การอภิปรายแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในสาธารณะ การชุมนุมประท้วง การก่อความวุ่นวายทางการเมือง

3. วัฒนธรรมทางการเมืองเกี่ยวกับสิ่งประดิษฐ์ เป็นสิ่งที่ระบบสังคมได้คิดค้นขึ้น เช่น สถาบันการเมืองต่าง ๆ พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์

2. แนวคิดการขัดเกลากฎทางการเมือง

1. ความหมายการขัดเกลากฎทางการเมือง

Easton and Dennis ให้ความหมายการกล่อมเกลากฎทางการเมือง ว่า กระบวนการที่ช่วยให้มีการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางการเมือง หรือ ความโน้มเอียงทางการเมืองซึ่งได้แก่ความรู้ ทักษะคติบรรทัดฐานและค่านิยมทางการเมืองของคนรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่งจากสังคมหนึ่งไปยังอีกสังคมหนึ่งถ้าไม่มีกระบวนการถ่ายทอดจะทำให้เกิดการแสวงหาวัฒนธรรมใหม่ซึ่งจะมีผลต่อเสถียรภาพ หรือ การคงอยู่ของระบบการเมืองนั้น ๆ ดังนั้นการกล่อมเกลากฎทางการเมืองจึงเป็นการช่วยให้ระบบการเมืองแต่ละระบบปรับตัวดำรงอยู่ต่อไปได้ (David Easton and Jack Dennis, 1969, p. 7-8 อ้างถึงใน โกวิท คุนรัตน์, 2541, น. 9-10)

Dawson and Kenneth อธิบายว่า การกล่อมเกลากฎทางการเมือง หมายถึง กระบวนการที่พลเมืองบรรลุนิติภาวะทาง

การเมือง โดยสามารถแสดงทรรศนะ ความคิดเห็นของตนเกี่ยวกับการเมืองได้ (Richard Dawson and Prewitt Kenneth, 1969 อ้างในโกวิท คุนรัตน์, 2541, น. 17)

สรุจติ ปัดไธสง ให้ความหมายของการกล่อมเกลากฎทางการเมืองว่าเป็นกระบวนการอบรมกล่อมเกล่าให้สมาชิกของสังคมได้เรียนรู้ชีวิตการเมืองในสังคมเพื่อจะได้พฤติกรรมเชิงการเมืองอันเหมาะสมสอดคล้องกับกระบวนการเมืองของสังคมนั้น (สรุจติ ปัดไธสง, 2528, น. 28 อ้างในโกวิท คุนรัตน์, 2541, น. 3)

Coleman ได้อธิบายว่า การกล่อมเกลากฎทางการเมือง หมายถึง กระบวนการที่บุคคลได้มาซึ่งทัศนคติต่อระบบการเมืองและบทบาทในระบบการเมือง รวมทั้งการมีความรู้ การมีความรู้ สึก และการมีความสำนึกในความสามารถในทางการเมืองของตน (James S. Coleman, 1968, p. 18 อ้างในโกวิท คุนรัตน์, 2541, น. 3)

2. ลักษณะการกล่อมเกลากฎทางการเมือง

การกล่อมเกลากฎทางการเมืองมีอยู่ 2 ลักษณะคือ

2.1 การกล่อมเกลากฎทางการเมืองที่เกิดจากการสอนโดยตรง (Direct Learning) หรือการปลูกฝังลัทธิ (Indoctrination) เป็นการเรียนทางการเมืองที่เกิดขึ้นจากการตั้งใจสอน (Intentional learning) มีการกำหนดระยะเวลา มีหลักสูตรวิธีการสอนและมีแผนการสอนที่แน่นอน

2.2 การกล่อมเกลากฎทางการเมืองโดยอ้อม (Indirect Learning) เป็นการเรียนรู้โดยไม่ตั้งใจ (Unintentional learning) เช่น ได้ความรู้จากการพูดคุยกับเพื่อนสนทนากับ

เพื่อนสนิทกับคนในครอบครัวเป็นกระบวนการที่ไม่มีหลักสูตรและมีลักษณะแบบไม่เป็นทางการ (Richard Dawson and Kenneth Prewitt, 1969, p. 63-64 อ้างใน โกวิท คุรนต์, 2541, น. 11)

3. ตัวการในการกล่อมเกลາทางการเมือง

การกล่อมเกลາทางการเมืองเกิดขึ้น โดยผ่านสถาบันและตัวการต่าง ๆ บางตัวการก็มีบทบาทต่อการสร้างการกล่อมเกลາทางการเมือง เช่น ครอบครัว สถานบันการศึกษา กลุ่มเพื่อน กลุ่มอาชีพ สื่อมวลชนและประสบการณ์ที่เกี่ยวกับการเมืองโดยตรง ตัวการทางการเมืองที่สำคัญคือ ครอบครัว สถานศึกษา กลุ่มเพื่อน กลุ่มอาชีพ สื่อมวลชน และสถาบันทางการเมือง ซึ่งอธิบายดังนี้ คือ

(1) ครอบครัว เป็นโครงสร้างที่ทำหน้าที่ในการกล่อมเกลາทางการเมืองของสังคม อิทธิพลของครอบครัว คือ การสร้างทัศนคติต่ออำนาจ การที่ครอบครัวมีผลต่อทัศนคติ เพราะครอบครัวมีลักษณะการตัดสินใจร่วม โดยการถูกอบรมสั่งสอนให้มีพฤติกรรมแบบยอมรับเชื่อฟัง อาจทำให้เด็กนั้นมีพฤติกรรมทางการเมืองในอนาคตได้ (โกวิท คุรนต์, 2541, น. 17)

(2) กลุ่มเพื่อน เป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อความคิดและพฤติกรรมของมนุษย์จึงมีอิทธิพลต่อความคิดของกลุ่ม เนื่องจากการยอมรับนับถือ หรือความต้องการที่จะเหมือนเพื่อนในกลุ่ม

(3) สถาบันการศึกษา เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์หรือบุคคลในสังคม อันเป็นผลมาจากการถ่ายทอดความรู้วิถีคิดจากสถาบันทางการศึกษา ซึ่งบุคคลที่มี

อิทธิพลมากที่สุด คือ ครู อาจารย์ ซึ่งเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และทัศนคติต่อการเมือง

(4) กลุ่มอาชีพ เป็นกลุ่มที่ถ่ายทอดต่อกลุ่มอาชีพในองค์กร เพราะเมื่อบุคคลบุคคลหนึ่งจะอยู่กับกลุ่มคนในองค์กรอาจจะต้องปรับทัศนคติให้ตรงกับองค์กรหรือกลุ่มอาชีพในกลุ่มตนเป็นต้น

(5) สื่อมวลชน คือกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อสังคมในด้านของการเป็นผู้ข่าวสาร หรือเผยแพร่ข้อมูลแก่สังคม ดังนั้นกลุ่มนี้จึงเป็นกลุ่มที่สามารถสร้างความรู้สึกทางอารมณ์และความเชื่อต่อการเมือง

(6) สถาบันทางการเมือง พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อข้าราชการ ในระบบราชการ ตลอดจนการติดต่อกับผู้ใช้อำนาจทางการเมือง ในระดับต่าง ๆ พรรคการเมือง และกลุ่มผลประโยชน์ เป็นตัวการที่ทำให้ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการเมืองได้มีสนใจทางการเมือง และทำให้ประชาชนได้มีความรู้เกี่ยวกับทัศนคติ ค่านิยม อุดมการณ์ของพรรค (โกวิท คุรนต์, 2541, น. 17)

4. แนวคิดของค่านิยมทางสังคม

1. ความหมายค่านิยมทางสังคม

อุทัย หิรัญโต (2526, น. 271) ได้นำเสนอความหมายไว้ว่า สิ่งที่บุคคลพอใจ หรือเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่าแล้วยอมรับไว้เป็นความเชื่อหรืออยู่ในความสำนึก ค่านิยมจะฝังอยู่ในตัวบุคคลในรูปของความเชื่อหรือความรู้สึกนึกคิด จนกว่าเจ้าตัวจะพบกับค่านิยมใหม่ซึ่งตนพอใจและยอมรับไว้ เมื่อบุคคลได้ประสบการณ์ต่าง ๆ ก็ จะนำค่านิยมของตนมาใช้วัด หากเหตุการณ์นั้นหรือเรื่องราวนั้นตรงกับค่านิยมของตน ก็จะพึงพอใจและเห็นว่าถูกต้อง แต่ถ้า

เหตุการณ์หรือเรื่อง ประเด็นนั้น ไม่ตรงหรือขัดแย้งกับค่านิยมของตน ก็จะไม่เห็นด้วยและไม่พอใจ ค่านิยมจึงเป็นเสมือนพื้นฐานการประพฤติปฏิบัติของบุคคลโดยตรง ค่านิยมเป็นสิ่งที่มียุติพลต่อพฤติกรรมของคนทั้งในทางร่างกายและจิตใจ และติดตัวมนุษย์ไปทุกหนทุกแห่ง พร้อมกันนี้มนุษย์จะใช้ค่านิยมเป็นเครื่องมือประเมินเหตุการณ์หรือพฤติกรรมของคนอื่นแล้ววินิจฉัยว่าดีหรือเลว ควรทำตามหรือไม่ทำตาม น่าพอใจหรือไม่พอใจ และค่านิยมของคน ชุมชน จะช่วยในการตัดสินใจกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง

อาานนท์ อาภาภิรม (2525, น. 31) ได้กล่าวว่า ค่านิยม มีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม กล่าวคือ ค่านิยม บางอย่างได้สร้าง แกน (core) ของวัฒนธรรม อธิบายได้ว่า คุณลักษณะขั้นมูลฐาน (fundamental characteristics) ของวัฒนธรรม ก็คือ การสะท้อนของค่านิยมขั้นพื้นฐานของวัฒนธรรม เช่น การมีชีวิตรอยู่อย่างอิสระตามแบบไทย ๆ ของคนไทย ซึ่งมีมาตั้งแต่ครั้งโบราณกาล ถือได้ว่า ค่านิยม ในเรื่องอิสระเสรีนี้เป็นแกน ของวัฒนธรรมไทย คือ ประเพณีหรือวิถีชีวิตของคนไทยซึ่งเรียกรวม ๆ ว่าวัฒนธรรมไทย นั้น มักแสดงออกซึ่งอิสระเสรีภาพอยู่เสมอ ดังนั้น ค่านิยม จึงมีความสำคัญมากและมีผลกระทบถึงความเจริญหรือความเสื่อมของสังคม กล่าวคือ สังคมที่มี ค่านิยมที่เหมาะสมและถูกต้อง เช่น ความซื่อสัตย์ ความขยันหมั่นเพียร ความเสียสละ หรือ ความสามัคคีสังคม/ชุมชน นั้นย่อมจะเจริญก้าวหน้าอย่างไม่ต้องสงสัย ในทางการกลับ สังคม/ชุมชนที่มี ค่านิยมตรงกันข้ามกับที่กล่าวไว้ข้างต้น ย่อมจะส่งผลในทางตรงกันข้ามเช่นกัน

นอกจากนี้ยังมีค่านิยมไทยอีกทัศนะหนึ่ง ซึ่งเป็นทัศนะของ ไพฑูรย์ เครือแก้ว (2513, น. 91-103) ได้แสดงไว้ว่า ค่านิยมของคนไทยมี 9 ประเภท ได้แก่ ความมั่งคั่ง, อำนาจ, ความเป็นใหญ่, จิตใจนักเลง (คือการมีใจสปอร์ต, เป็นชายแท้หรือ “แมน” เกี่ยวกับการมีลูกน้อง), การเป็นเจ้านาย, การมีใจกว้าง, การรู้จักกตัญญูรู้คุณ, การยกย่องความเป็นปราชญ์ และรู้จักที่ต่ำที่สูง คือรู้จักทำตนอ่อนน้อม รู้จักเด็ก ผู้ใหญ่ เคารพ ผู้อาวุโส หรือฐานะทางสังคมสูงกว่า

ค่านิยมนี้ มีทั้งอยู่ในสังคม ชุมชน ที่สืบทอดกันมานับช่วงอายุคนในแต่ละพื้นที่ เป็นที่ยอมรับในวงกว้างของสมาชิกในชุมชน มีการปลูกฝัง ถ่ายทอด สืบช่วงกันเป็นช่วงระยะเวลา บางชุมชนสืบทอดนับถือปฏิบัติการมา แต่เมื่อมีค่านิยมใหม่ถูกนำเข้ามา ก็จะเป็นการทดสอบว่าระหว่างค่านิยมเดิมจะคงอยู่อย่างมั่นคงต่อไปหรือว่าจะถูกค่านิยมใหม่เข้ามาแทนที่ เมื่อสมาชิกในชุมชนพิจารณาเห็นว่า เป็นสิ่งที่เหมาะสมกับการนำไปเป็นแบบปฏิบัติในชุมชน บางครั้งต้องใช้กาลเวลาจะเป็นเครื่องพิสูจน์ว่าระหว่างค่านิยม ดั้งเดิมกับค่านิยมใหม่ อันไหนจะเหมาะสมกับชุมชนนั้นมากกว่ากัน การปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติไม่ถือว่าเป็นความผิดกติกาแต่ประการใด หากเป็นเรื่องของมติการยอมรับกันในสังคม ชุมชน เท่านั้น

สรุป

การที่ สังคมไทยมีสองวัฒนธรรมที่แสดงออกทางการเมือง นั้นเพราะสังคมไทยมีกลุ่มสองกลุ่มที่มีการรับรู้ที่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. กลุ่มคนรุ่นใหม่ เป็นกลุ่มคนที่มีสังคมแบบใหม่ มีเทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่งมีความเป็นวิทยาศาสตร์มากกว่าคนรุ่นเดิม ลักษณะดังกล่าว จึงสามารถอธิบายดังนี้

1.1 ค่านิยมทางสังคมมีลักษณะทางวิทยาศาสตร์ตามลักษณะสังคมอุตสาหกรรมที่มาพร้อมกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ จึงทำให้คนรุ่นใหม่มีวัฒนธรรมความเชื่อที่ทันสมัย ชอบการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วตามสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

1.2 การกล่อมเกลாத่างสังคมมีความหลากหลาย เช่น ทางเพื่อนและทางสื่ออินเทอร์เน็ต ซึ่งถือเป็นช่องทางที่สำคัญของกลุ่มรุ่นใหม่

1.3 วัฒนธรรมทางการเมืองของกลุ่มรุ่นใหม่ จะมีความเป็นวัฒนธรรมทางการเมืองที่เป็นแบบมีส่วนร่วมทางการเมือง สูงมาก เนื่องปัจจัยของค่านิยมและการกล่อมเกลาท่างสังคม

ลักษณะดังกล่าว สอดคล้องกับการกล่อมเกลาท่างการเมือง ในประเด็น กลุ่มเพื่อนและ สถาบันการศึกษาเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อความคิดและพฤติกรรมจากการยอมรับนับถือ หรือความต้องการที่จะเหมือนเพื่อนในกลุ่ม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้กลุ่มคนรุ่นใหม่มีการแสดงออกทางการเมือง

อันเป็นผลมาจากการถ่ายทอดความรู้วิคิดจากสถาบันทางการศึกษา ซึ่งบุคคลที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ ครู อาจารย์ ซึ่งเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และทัศนคติต่อการเมือง

นอกจากนั้นยังมีการศึกษาวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนไทย : มูลเหตุ รูปแบบ และผลที่เกิดขึ้นตามมา ของ

วัลลภ รัฐฉัตรานนท์ (2562) พบว่า กลุ่มเยาวชนที่มีอายุ ระหว่าง 19 – 25 ส่วนร่วมทางการเมืองผ่านการเลือกตั้งและการลงประชามติ ตลอดถึงการอภิปรายการเมืองผ่านสังคมออนไลน์

2. กลุ่มคนรุ่นเก่า เป็นกลุ่มคนที่รับวัฒนธรรมแบบเดิม จนเคยชินกับสังคมแบบเดิม

(สังคมเกษตรกรรม) จึงมีลักษณะดังต่อไปนี้

2.1 ค่านิยมทางสังคมมีลักษณะไม่เป็นวิทยาศาสตร์ตามลักษณะสังคมเกษตรกรรมกับความล้าหลังทางเทคโนโลยี จึงทำให้คนรุ่นใหม่มีวัฒนธรรมความเชื่อที่ล้าสมัย ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง

2.2 การกล่อมเกลาท่างสังคมไม่มีความหลากหลาย เป็นข้อมูลที่ได้รับจากรัฐ

2.3 วัฒนธรรมทางการเมืองของกลุ่มรุ่นเก่า จะส่วนร่วมทางการเมืองน้อยเนื่องปัจจัยของค่านิยมและการกล่อมเกลาท่างสังคม

ลักษณะดังกล่าวสอดคล้องกับเพ็ญภาเวีบบ (2561) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของผู้สูงอายุ จังหวัดนครนายก หลักสูตรรัฐศาสตร์ โรงเรียนกฎหมายและการเมือง มหาวิทยาลัยสวนดุสิตพบว่า กลุ่มผู้สูงวัยที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย และสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการกล่อมเกลาท่างสังคมและวัฒนธรรมทางสังคมนั้นเพราะกลุ่มคนรุ่นเก่าที่มีอายุตั้งแต่ 60 ขึ้นไป มีวัฒนธรรมทางเกษตรกรรมและการกล่อมเกลาท่างสังคมแบบเดิมของสังคม

แหล่งอ้างอิง

- โกวิทย์ คุณรัตน์. (2541). *การกล่อมเกลາทางการเมืองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในสังคมเมืองและสังคมชนบท : กรณีศึกษาเปรียบเทียบโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และโรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ณรงค์ พ่วงพิศ. (2530). *การเมืองไทย : ความเปลี่ยนแปลงจากอดีตสู่ปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เพ็ญญา เว็บบ. (2561). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของผู้สูงอายุ จังหวัดนครนายก* หลักสูตรรัฐศาสตร์ โรงเรียนกฎหมายและการเมือง มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
- ไพฑูรย์ เครือแก้ว. (2518). *ลักษณะสังคมไทย* กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- วัลลภ รัฐฉัตรานนท์ และคณะ. (2563). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของการเยาวชนไทย : มุมเหตุ รูปแบบ และผลที่เกิดขึ้น ตามมา*. วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 7(1), 1 -18
- วิชัย ภูโยธิน. (2530). *วัฒนธรรมทางการเมืองของนักศึกษาวิทยาลัยครู ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย : ศึกษาเฉพาะกรณี ความภาคภูมิใจในชาติ ความมีสมรรถนะทางการเมืองแบบไพร่ฟ้าและความมีสมรรถนะทางการเมืองแบบผู้มีส่วนร่วมในการปกครอง*. กรุงเทพฯ: ภาควิชารัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ วิทยาลัยครูพระนคร.
- อานนท์ อาภาภิรม. (2525). *สังคมวิทยา*. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- อุทัย หิรัญโต. (2526). *สารานุกรมศัพท์รัฐประศาสนศาสตร์ (บริหารธุรกิจ)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- Almond, G. A., & Verba, S. (1963). *The Civic Culture: Political Attitudes and Democracy in five Nations*. Princeton, NJ: Princeton University Press.